

สัมภาษณ์

ทีมข่าวการเมือง
bkk321@yahoo.com

10วิธีชนะวิกฤตชาติ ที่นายกฯต้องทำ

เมื่อวันที่ 5 พฤศจิกายน 2550 มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์ได้จัดงาน "ตลาดนัดนโยบายภาคประชาชน" เพื่อขับเคลื่อนนโยบายแก่ทุกซบประเทศ 4 ด้านหลักสู่สาธารณะ รวมถึงการติดตามตรวจสอบนโยบายที่พรรคการเมืองนำเสนอ ซึ่งในการจัดงานในครั้งนี้ได้รับความร่วมมือจากสำนักงานกองทุนสนับสนุนการวิจัย (สกว.) สำนักงานกองทุนสนับสนุนการสร้างเสริมสุขภาพ (สสส.) สถาบันวิจัยระบบสาธารณสุข (สวรส.) มูลนิธิสาธารณสุขแห่งชาติ (มสช.) สมาคมนักข่าววิทยุและโทรทัศน์ไทย และสมาคมนักข่าวนักหนังสือพิมพ์แห่งประเทศไทย

ในงานนี้ ศ.นพ.ประเวศ วะสี กล่าวปาฐกถาพิเศษหัวข้อ 10 เรื่องชนะวิกฤตชาติ ที่นายกรัฐมนตรีใหม่ควรทำว่านโยบายที่นายกรัฐมนตรีใหม่คนต่อไปควรมุ่งมั่นและหามาตรการทำให้ได้จริง 10 เรื่องคือ 1.สร้างสันติสุขชายแดนภาคใต้และสันติภาพถาวร 2.ลดสถานะประเทศความเป็นคอร์รัปชัน 3.แก้ไขความยากจนอย่างถาวร สร้างเศรษฐกิจพอเพียงและเติบโตอย่างสมดุล 4.สร้างพระเจดีย์จากฐานความเข้มแข็งของชุมชนท้องถิ่น 5.ปฏิรูประบบยุติธรรม 6.สังคมเข้มแข็งทำให้เศรษฐกิจดี การเมืองดี และศีลธรรมดี 7.อภิวัตน์การสื่อสาร 8.พลังงานพอเพียงและลดภาวะโลกร้อน 9.ปฏิรูปการพัฒนาคุณภาพคนโดยเร่งด่วน 10.ปฏิรูปการเงินการคลัง

ศ.นพ.ประเวศกล่าวว่า ช่วงหาเสียงการเลือกตั้งควรมีตลาดนัดนโยบายที่นักวิชาการ สื่อมวลชน ภาคธุรกิจ ภาคราชการ ภาคประชาสังคม ที่ต้องการเสนอขานนโยบาย นำเสนอพรรคการเมือง ซึ่งจะซื้อหรือไม่ตามความสมัครใจ พรรคการเมืองอาจนำไปปรังรสรหรือลูกเล่นที่เป็นจุดเด่นเพื่อหาเสียง ถ้าช่วยกันทำตลาดนัดนโยบายอย่างสร้างสรรค์อาจเป็นช่องทางให้ประเทศมีการพัฒนานโยบายสาธารณะที่ก้าวหน้าขึ้นเป็นลำดับ ช่วยแก้ความติดขัดทางการเมืองให้

ช่วงหาเสียงการเลือกตั้งควรมีตลาดนัดนโยบายที่นักวิชาการ สื่อมวลชน ภาคธุรกิจ ภาคราชการ ภาคประชาสังคม ที่ต้องการเสนอขานนโยบายนำเสนอพรรคการเมือง ซึ่งจะซื้อหรือไม่ตามความสมัครใจ พรรคการเมืองอาจนำไปปรังรสรหรือลูกเล่นที่เป็นจุดเด่นเพื่อหาเสียง ถ้าช่วยกันทำตลาดนัดนโยบายอย่างสร้างสรรค์อาจเป็นช่องทางให้ประเทศมีการพัฒนานโยบายสาธารณะที่ก้าวหน้าขึ้นเป็นลำดับ ช่วยแก้ความติดขัดทางการเมืองให้ประเทศยกระดับการพัฒนาได้

รหัสข่าว: B-071106007048

หน้า: 1/3

ประเทศยกระดับการพัฒนาได้

ศ.นพ.ประเวศยังอธิบายต่อไปถึงเครื่องช่วยต่างๆที่จะเข้าร่วมในการเลือกตั้งว่า เครื่องช่วยสถาบันวิชาการและภาคประชาชนได้จัดตลาดนัดนโยบายขึ้นเพื่อกระตุ้นประชาชนผู้ที่จะไปใช้สิทธิเลือกตั้งได้ถูกคิดที่จะตั้งคำถามกับพรรคการเมืองที่กำลังประกาศนโยบายกันอยู่ โดยเครื่องช่วยได้จัดทำชุดนโยบายตัวอย่างให้ประชาชนเปรียบเทียบกันนโยบายพรรคการเมือง ประชาชนฉลาดมากขึ้นในปัจจุบัน เมื่อฟังการหาเสียงแล้วยอมจะตั้งคำถาม เช่น นโยบายแบบให้ฟรีหรือลดแลกแจกแถมทั้งหลาย จะต้องใช้งบประมาณเท่าใด จะหาเงินมาจากที่ไหน จะปิดภาระหนี้สินไปให้กับคนชั้นลูกหลานในอนาคตหรือไม่ ทั้งนี้ ตัวอย่างนโยบายของเครื่องช่วยจะบอกจำนวนงบประมาณที่ต้องใช้ไว้ด้วย แต่นโยบายของพรรคการเมืองส่วนใหญ่จะไม่บอกประชาชน

ทั้งนี้ รัฐธรรมนูญ 2550 ได้กำหนดแนวนโยบายแห่งรัฐไว้ในหมวดที่ 5 ไม่ว่าจะเป็ด้านกาารให้ประชาชนมีงานทำ การกระจายรายได้ หลักประกันยามชรา หลักประกันการศึกษา สุขภาพ และสังคม แต่หลายเรื่องยังไม่เกิดขึ้น ในการเลือกตั้งครั้งนี้จึงอยากชวนให้ประชาชนเปิดดูรัฐธรรมนูญหมวดที่ 5 มาตรา 75-87 และเรียกร้องข้อซักถามจากพรรคการเมืองว่าจะบริหารอย่างไรให้ประชาชนได้ประโยชน์ตามที่รัฐธรรมนูญบัญญัติไว้ โดยไม่ควรตื่นเต้นกับนโยบายหวือหวาหรือนโยบายแจกแลกที่ขาดพื้นฐานทางวิชาการ

สำหรับนโยบาย 10 ประการ ที่นายกรัฐมนตรีใหม่ควรทำนั้น ศ.นพ.ประเวศได้อธิบายไว้ว่า

1.สร้างสันติสุขชายแดนภาคใต้และสันติภาพถาวร

ความรุนแรงในจังหวัดชายแดนภาคใต้บ่อนทำลายความเป็นปรกติสุขและอาจจะลุกลามเป็นมรดกสืบทอดขึ้น นายกรัฐมนตรีควรทำความเข้าใจอย่างจริงจังและสร้างความเป็นเอกภาพในยุทธศาสตร์ภาครัฐ ปัญหาของการแก้ปัญหาไม่ได้คือการขาดความเป็นเอกภาพในยุทธศาสตร์

ของภาครัฐ ในสภาพกลไกของภาครัฐในปัจจุบันไม่มีใครสามารถสร้างความเป็นเอกภาพในยุทธศาสตร์ได้นอกจากนายกรัฐมนตรี ฉะนั้นนายกรัฐมนตรีจะลดย่นวลจากปัญหานี้ไม่ได้

ยุทธศาสตร์จะเป็นยุทธศาสตร์ความมั่นคงอย่างเดียวไม่ได้ เพราะเป็นการรักษาที่ปลายเหตุ ต้องเป็นยุทธศาสตร์แก้ที่ต้นเหตุด้วย นั่นคือยุทธศาสตร์สร้างสันติสุขอันมีองค์ประกอบเรื่องเศรษฐกิจ การศึกษา และความยุติธรรม การสนับสนุนการศึกษาทั้งทางโลกและทางธรรม แก่คนทั้งมวลและครูทั้งมวลอย่างเต็มที่ ซึ่งจะทำให้เกิดประชาคมมุสลิมที่เข้มแข็งทั้งทางหลักธรรม ทางศาสนาอิสลาม ทางการศึกษา ทางเศรษฐกิจพอเพียง และทางสันติภาพ อันจะเป็นพลังของประเทศไทยในการช่วยสร้างสันติภาพให้แก่โลกด้วย

นอกเหนือไปจากสันติภาพชายแดนภาคใต้ รูปธรรมอย่างหนึ่งของการส่งเสริมความยุติธรรมคือการคัดเลือกข้าราชการที่ดีๆไปปฏิบัติงานในท้องถิ่น อันเป็นพระราชกฤษฎีกาของพระเจ้าอยู่หัวรัชกาลที่ 6 แต่ไม่มีใครปฏิบัติอย่างจริงจังและยากที่จะปฏิบัติได้ถ้าไม่อาศัยความเป็นผู้นำของนายกรัฐมนตรี

2.ลดสถานะประเทศความเป็นคอร์รัปชัน

จากรายงานองค์กรเพื่อความโปร่งใสระหว่างประเทศได้จัดทำอันดับความเป็นประเทศคอร์รัปชันของประเทศต่างๆ โดยประเทศไทยถูกจัดอันดับว่าเป็นประเทศที่มีการคอร์รัปชันมากที่สุด อันต้องถือว่าอับปางคล้อยอย่างยิ่ง ถ้านายกรัฐมนตรีไม่ได้เป็นคนคอร์รัปชันเสียเอง จะต้องเป็นผู้นำในการขจัดคอร์รัปชันภายใน 6 เดือนที่รับตำแหน่ง ควรจะให้มีการผลิตแผนที่คอร์รัปชันหรือกายวิภาคแห่งคอร์รัปชันออกเผยแพร่ให้ประชาชนรู้ว่าคอร์รัปชันอยู่ที่ตรงไหนบ้างและอย่างไร จะได้ช่วยจับตามองให้ดีขึ้น

ส่งเสริมสนับสนุนความเข้มแข็งองค์กรตรวจสอบทั้งภาครัฐและของประชาชน ควรสนับสนุนให้มีปชช. ภาคประชาชนที่สามารถทำงานได้อย่างอิสระ สนับสนุนข่าวเชิงสืบสวน

สอบสวน ซึ่งถ้าเข้มแข็งจะเป็นเครื่องมือหยุดยั้งคอร์รัปชันที่ซงัดที่สุด

3.แก้ไขความยากจนอย่างถาวร สร้างเศรษฐกิจพอเพียง และเติบโตอย่างสมดุล

ความยากจนเป็นปัญหาเรื้อรังที่ไม่เคยแก้ได้จริง ช่องว่างระหว่างคนจนกับคนรวยยิ่งห่างกันมากขึ้น นำไปสู่ปัญหาทางจิตใจ สังคม และการเมือง อย่าทำให้บ้านเมืองวิกฤตมากขึ้น ภายในรัฐบาลหน้าต้องแก้ไขปัญหาให้ได้อย่างจริงจังและถาวร

อันที่จริงผู้นำชาวบ้านจำนวนหนึ่งร่วมกับองค์กรพัฒนาเอกชน นักวิชาการ และข้าราชการบางส่วนรู้แล้วจากการปฏิบัติว่า การแก้ไขความยากจนที่แท้จริงและถาวรทำอย่างไร รัฐบาลควรเรียนรู้จากบุคคลเหล่านี้อย่างจริงจัง แล้วนำมาทำนโยบายและยุทธศาสตร์ขับเคลื่อนให้เกิดขึ้นทั้งประเทศ

วิธีการคือส่งเสริมให้ชุมชนทำวิจัยเรื่องของตัวเอง อันนำไปสู่การปรับเปลี่ยนวิถีการผลิตและการบริโภคที่เรียกว่าวิสาหกิจชุมชน

4.สร้างพระเจดีย์จากฐานความเข้มแข็งของชุมชนท้องถิ่น

ความล้มเหลวของการพัฒนาทุกชนิดที่ผ่านมา เพราะเราพยายามสร้างเจดีย์จากยอด อะไรที่สร้างจากยอดไม่มีฐานก็จะพังลง พระเจดีย์ต้องสร้างจากฐานฐานที่แข็งแรงจะรองรับส่วนบนให้มั่นคงและยั่งยืน ฐานของสังคมคือชุมชนท้องถิ่น

เราทำอะไรก็ทำข้างบนคือระดับชาติ เช่น ประชาธิปไตย เศรษฐกิจ การศึกษา สุขภาพ ศิลธรรม ฯลฯ แล้วก็ล้มเหลวหมด ถ้าชุมชนท้องถิ่นเข้มแข็งจะทำเรื่องของตัวเองได้เกือบทั้งหมด เช่น เศรษฐกิจ สังคม วัฒนธรรม สิ่งแวดล้อม การศึกษา สุขภาพ ความยุติธรรม

รัฐบาลควรให้ความจริงจังในการสนับสนุนให้ชุมชนท้องถิ่นเป็นอิสระและทำอะไรได้ด้วยตนเองให้มากที่สุด ยิ่งชุมชนท้องถิ่นแก้ปัญหาและพัฒนาของตัวเองได้มากเท่าไร กลไกส่วนกลางก็จะเบาภาระลงมากเท่านั้น จะได้มีเวลาและทรัพยากรทำเรื่องที่ชุมชนท้องถิ่นทำไม่ได้

5.ปฏิรูประบบยุติธรรม

ความยุติธรรมเป็นเรื่องที่สำคัญที่สุดสำหรับการอยู่ร่วมกัน ถ้ามีความยุติธรรมเสียอย่าง อะไรๆมนุษย์ก็ต้องยอมได้ แม้แต่ความตาย แต่ถ้าขาดความยุติธรรมเสียแล้วบ้านเมืองจะวิกฤตทุกๆทาง ฉะนั้นความยุติธรรมจะต้องเป็นตัวตั้งของการพัฒนาทั้งปวง เศรษฐกิจแม้สำคัญอย่างยิ่ง แต่ถ้าการพัฒนาเอาเศรษฐกิจเป็นตัวตั้ง จะทำให้สูญเสียความยุติธรรมได้ง่าย

รัฐบาลจะต้องเป็นผู้นำให้สังคมไทยมีที่รู้ร่วมกันว่าความยุติธรรมเป็นศูนย์กลางของการพัฒนาทุกชนิดและทุกระดับ เช่น ความยุติธรรมในครอบครัว ชุมชน ในการพัฒนาทรัพยากรธรรมชาติและการดูแลรักษาสิ่งแวดล้อม เศรษฐกิจ การศึกษา สุขภาพ การสื่อสาร กฎหมาย เป็นต้น

6.สังคมเข้มแข็ง ทำให้เศรษฐกิจดี

การเมืองดี และศีลธรรมดี

เราอยากให้อะไรๆดี การเมืองดี และศีลธรรมดี แต่ล้มเหลวเรื่อยมา เพราะเราไม่เข้าใจว่าการพัฒนาเศรษฐกิจดี การเมืองก็ดี และศีลธรรมก็ดี เพียงเท่านั้นไม่สามารถทำให้สำเร็จประโยชน์ได้ในระบอบการปกครองแบบเผด็จการจะไม่ต้องการให้

สังคมเข้มแข็ง แต่ในระบอบประชาธิปไตยสังคมยิ่งเข้มแข็งยิ่งดี เพราะสังคมเข้มแข็งคือประชาธิปไตย รัฐธรรมนูญ 2550 มาตรา 87 เป็นมาตรการส่งเสริมความเข้มแข็งของสังคม รัฐบาลที่มาจากการเลือกตั้งปลายปี 2550 ควรมีนโยบายส่งเสริมสังคมให้เข้มแข็ง โดยผู้นำสร้างความเข้าใจและความมุ่งมั่นร่วมกันทั้งสังคม

7.อภิวัตน์การสื่อสาร

หากมีการสื่อสารที่ดีประเทศก็จะมีการพัฒนาอย่างรวดเร็ว ทุกวันนี้การสื่อสารทางวิทยุและโทรทัศน์ถูกนำไปใช้เพื่อการกระตุ้นวัตถุนิยมและบริโภคนิยมเป็นส่วนใหญ่ รัฐบาลควรมีนโยบายที่จะอภิวัตน์การสื่อสารที่จะทำให้วิทยุและโทรทัศน์เป็นประโยชน์ต่อการพัฒนาคน สังคม และสิ่งแวดล้อมให้มากที่สุด

จัดให้มีเครือข่ายวิทยุชุมชนที่ครอบคลุมชุมชนหมดทุกตำบลทั้ง 7,000 กว่าตำบล ให้ประชาชนในชุมชนสามารถสื่อสารเองได้ตลอด 24 ชั่วโมง ซึ่งจะเป็นการปฏิบัติประชาธิปไตยไปในตัว ช่วยให้ชุมชนเข้มแข็ง ควรมีการตั้งคณะกรรมการนโยบายการสื่อสารเป็นเครื่องมือ

8.พลังงานพอเพียงและลดภาวะโลกร้อน

ระบบชีวิตและเศรษฐกิจที่พึ่งพาน้ำมันจะวิกฤตอย่างยิ่งเมื่อน้ำมันเหลือน้อยและราคาแพงขึ้นเรื่อยๆ ควรปรับระบบการขนส่งทางไกลจากการเน้นการใช้รถบรรทุกมาเป็นการใช้รถไฟและเรือกลไฟมากขึ้น ส่งเสริมให้ชุมชนทุกชุมชนมีการใช้พลังงานทางเลือกทุกวิถีทางที่ทำให้ต้องพึ่งพาน้ำมันน้อยลง การพัฒนาระบบชีวิตและเศรษฐกิจพอเพียงจะทำให้พึ่งพาการใช้พลังงานจากน้ำมันน้อยลง รัฐควรวิจัยพลังงานทางเลือกอย่างเต็มที่ เพื่อลดการใช้พลังงานที่ทำลายสิ่งแวดล้อมและมีส่วนทำให้เกิดสภาวะโลกร้อน

9.ปฏิรูปการพัฒนาคุณภาพคนโดยเร่งด่วน

ด้วยคุณภาพคนในปัจจุบัน ประเทศไทยไม่สามารถเผชิญความซับซ้อนและความยากของปัญหาในปัจจุบันและอนาคตได้ มีความจำเป็นต้องปฏิรูปการพัฒนาคุณภาพคนในทุกช่วงอายุโดยเร่งด่วน

ลำพังกระทรวงศึกษาธิการคงจะทำได้เพราะอยู่ในกรอบอนุรักษ์มากเกินไป แต่การพัฒนาคนต้องการนวัตกรรมเป็นอย่างสูง นายกรัฐมนตรีจะต้องเป็นผู้นำในเรื่องนี้เอง และมีทีมทำงานทางยุทธศาสตร์ที่มีความสามารถสูง

10.ปฏิรูปการเงินการคลัง

นักการเมืองน้อยคนที่จะเข้าใจว่าการที่ประเทศติดขัดทำอะไรไม่ได้ผลทุกวันนี้เป็นเพราะระบบการเงินการคลังที่ล้มหลัง ทำไปเรื่อยๆเหมือนเดิมมาช้านาน ปัญหาใหญ่คือกลไกของรัฐใช้เงินมากแต่ได้ผลน้อย คือไม่มี cost effective และเรื่องดีที่ควรทำก็ไม่มีงบประมาณสนับสนุน ต้องมีการปฏิรูปทางการเงินการคลังเพื่อแก้ไขความติดขัดของประเทศ

ต้องการมีนวัตกรรมการใช้งบประมาณให้กลไกของรัฐทำงานได้ผลจริง และมีมาตรการทางการคลังที่จะมีงบประมาณสนับสนุนนวัตกรรมต่างๆ

นายกรัฐมนตรีต้องเข้าใจเรื่องนี้แล้วเลือกรัฐมนตรีว่าการกระทรวงการคลังและผู้อำนวยการสำนักงบประมาณที่จะมาร่วมปฏิรูปทางการเงินการคลัง

นโยบายทั้ง 10 ประการนี้ ถ้าช่วยกันทำอย่างสร้างสรรค์อาจจะเป็นช่องทางให้ประเทศมีการพัฒนานโยบายสาธารณะที่ก้าวหน้าขึ้นเป็นลำดับ อำนวยให้ประเทศยกระดับการพัฒนาได้